

OPONENTSKÝ POSUDEK

Jméno diplomantky:	Aneta Pavlíková
Téma práce:	Sociální ochrana neúplných rodin
Rozsah práce:	71 stran a s přílohami
Datum odevzdání práce:	26. 8. 2024

1. Aktuálnost (novost) tématu

Téma předkládané diplomové práce (sociální ochrana neúplných rodin) není nové, naopak je jedním z dlouhotrvajících problémů rodinné politiky. Je však stále aktuální, protože je permanentním důsledkem rozpadu tradiční manželské rodiny a důsledkem stoupajícího trendu poklesu rodičovské zodpovědnosti ve vztahu k dětem v těchto rodinách. Autorka téma v diplomové práci zužuje zejména na rozbor existujících nástrojů sociální ochrany těchto rodin a jejich efektivity.

2. Náročnost tématu na teoretické znalosti, vstupní údaje a jejich zpracování a použité metody

Zvolené téma je poměrně náročné na teoretické znalosti o vývoji rodin, jejich sociálních charakteristik a demografického chování a z toho vyplývajících požadavků na systémy sociální ochrany. Dále musí diplomantka být schopna rozebrat systém sociální ochrany v České republice, nalézt jeho klady a slabá místa a učinit z toho závěry a argumenty pro další zaměření rodinné politiky nebo alespoň pro další úpravy existujících nástrojů sociální ochrany. Používá analytickou metodu, interpretuje statistická data a provádí vlastní sociologické rozhovory se zástupkyněmi pomáhajících sociálních subjektů.

3. Formální a systematické členění práce

Po formální stránce je práce rozčleněna do čtyř částí. V první se autorka věnuje fenoménu neúplných rodin, dále v tomto kontextu rodinné politiky a jejím prioritám. Následuje analýzy systému sociální ochrany a jejich jednotlivých nástrojů. To je těžištěm práce. V poslední kapitole autorka provedla rozhovory s pracovníky nestátních organizací o jejich zkušenostech s problémy neúplných rodin. Struktura práce je logická a pokrývá zvolenou problematiku.

4. Vyjádření k práci

Diplomová práce poskytuje základní informace o neúplných rodinách a jejich známých problémech. Po věcné stránce je i rozbor jednotlivých nástrojů sociální ochrany v pořádku a s navrhovanými úpravami těchto nástrojů lze jen souhlasit. V práci ale postrádám hlubší zamýšlení nad notoricky známými problémy neúplných rodin (nebo lépe řečeno některých neúplných rodin, protože netvoří homogenní celek se stejnými sociálními problémy). Jaké je sociální pozadí těch, kteří potřebují nejvíce pomoci? Autorka rovněž nechává stranou téma rodičovské zodpovědnosti zejména otců těch nejohroženějších neúplných rodin. Lze nějak posílit ve vědomí populace tuto zodpovědnost? Lze se zaměřit na pomoc těmto rodinám poskytováním balíčku sociální práce a služeb? Jak v těchto skupinách populace přistupovat k dnešním prioritám rodinné politiky a úpravám jejich nástrojů zaměřených na posilování genderové rovnosti (sdílení rodičovské dovolené, flexibilita nástrojů, zkrácené pracovní úvazky). To vše jsou úpravy, které neúplné rodiny v čele se ženou a neplatícím otcem nemohou využít. Takových otázek bychom našli mnohem více a práce se

těmto tématům nevěnuje ani na ně neupozorňuje. To je patrné v prostoru, věnovaném širšímu kontextu rodinné politiky (na dvou stranách práce) a chybějící vztahení získaných výsledků diplomové práce k rodinné politice v závěru práce. Také téma zastoupení samoživitelek v souboru prostitutek by zasloužilo hlubší analýzu a určitě to není problém související kauzálně s nedostatkem štědrosti sociálních dávek.

Pozitivně hodnotím autorčinu snahu o jakési sociologické minišetření. Ve své interpretaci výsledků však hledá především argumenty, proč těmto rodinám pomáhat, ale mohla by prezentovat i některá pozitivní zjištění.

5. Kritéria hodnocení práce

Splnění cíle práce	Cíl práce byl zhruba naplněn, postrádala jsem hlubší zamyšlení nad prezentovanými problémy ve vztahu k současným prioritám rodinných politik.
Samostatnost při zpracování tématu včetně zhodnocení práce z hlediska plagiátorství	Autorka práci zpracovala samostatně, s použitím relevantní literatury a statistických dat.
Logická stavba práce	Práce má logickou strukturu.
Práce se zdroji (využití cizojazyčných zdrojů) včetně citací	Práce se zdroji je na odpovídající úrovni, opírá se především o domácí zdroje.
Hloubka provedené analýzy (ve vztahu k tématu)	Zde bych si dovolila vytknout, že práci by prospěla hlubší analýza, prezentované poznatky práce jsou standardně známé.
Úprava práce (text, grafy, tabulky)	Diplomová práce má odpovídající úpravu, řadu příloh.
Jazyková a stylistická úroveň	Jazyková a stylistická úroveň práce je na odpovídající úrovni.

6. Připomínky a otázky k zodpovězení při obhajobě

Autorku práce prosím, aby se vyjádřila k prezentovaným číslům na straně 6: Mohla by autorka tyto ukazatele vysvětlit? Dále autorku prosím, aby se vyjádřila k mým připomínkám v bodě č. 4.

Doporučení/nedoporučení práce k obhajobě	Diplomovou práci doporučuji předložit k obhajobě.
Navržený klasifikační stupeň	Podle výsledku obhajoby navrhuji práci hodnotit jako dobrou až velmi dobrou.

V Praze dne 25.9.2024

PhDr. Gabriela Munková, CSc., oponentka